

ת"פ 229/08/16 - מדינת ישראל נגד עלאא אבו עישה

בתי משפט

בית המשפט המחוזי ירושלים

ת"פ 229-08-16

06 פברואר 2018

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עלאא אבו עישה

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בשנית, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(2) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"); בעבירה של נשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק; בשתי עבירות של החזקת נשק, לפי סעיף 144(א) לחוק; בעבירה של גניבת רכב, לפי סעיף 413(א) לחוק; בעבירה של ייצור נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק; בשלוש עבירות של הפרעה לשוטרי בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 275 לחוק; בעבירה של ניסיון הצתה, לפי סעיף 448(א) רישא בצירוף סעיף 25 לחוק; ובעבירה של ירי בשטח בנוי, לפי סעיף 340 א לחוק.

כתב האישום:

2. להלן עובדות כתב האישום המתוקן בשנית:

האישום הראשון - ביום 29.6.2016, בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, בעת ששהה הנאשם בתל אביב ביחד עם חברו, הבחין בדרך ההגנה בתל אביב בקטנוע מסוג סאן יאנג ל.ז. 5018278 (להלן: "**הקטנוע**"). בליבו של הנאשם גמלה ההחלטה לגנוב את הקטנוע, ולאחר שחברו אמר כי אינו מעוניין להיות מעורב בכך ונסע מהמקום, הניע הנאשם את הקטנוע באמצעות חיבור החוטים ונסע עם הקטנוע מהמקום.

בתאריך 4.7.2016, בשעות הלילה, נכנס כח צה"ל למחנה הפליטים קלנדיה (להלן: "**המחנה**") לפעילות מבצעית. הנאשם, אשר שמע כי ישנם כוחות במחנה, מיהר לביתו, לקח משם רובה מסוג M16 קצר, אשר התבקש להסתיר בביתו, והעביר אותו לחנות האטליז המשפחתית בעיר רמאללה. כאשר שב למחנה בסביבות השעה 02:30 או בסמוך לכך, פגש את צלאח חמד (להלן: "**צלאח**"), אשר החליט לבצע פיגוע ירי כנגד חיילי צה"ל. צלאח פנה לנאשם וביקש ממנו, לצורך כך, את הרובה מסוג M16 המצוי בחזקתו של הנאשם (להלן: "**הנשק**"). הנאשם הסכים, והשניים נסעו

על הקטנוע לרמאללה, וחזרו כעבור כשעה עם הנשק כשהוא מוסתר בתוך הקטנוע. הנאשם וצלאח, רכובים על הקטנוע, נסעו ברחבי המחנה וסביבותיו, כשהם תרים, בין היתר, אחר כח צה"ל על מנת לירות לעברו. בשלב מסוים ראו חיילים, אולם מאחר שבמקום היו אנשים נוספים המוכרים לשניים, החליטו שלא לבצע את הפיגוע. בסביבות השעה 05:30 הגיעו הנאשם וצלאח לאזור הררי המכונה "סטח מרחבה", שם הבחינו בכח צה"ל העושה דרכו רגלית אל מחוץ לכפר. הנאשם וצלאח עצרו את הקטנוע בסמוך לאחד הבתים, הנאשם הוציא את הנשק מן הקטנוע ומסר אותו לצלאח, אשר התרחק מן הנאשם כמטר וירה לעבר החיילים שמונה יריות ממרחק של כ-250 מטר, בכוונה לפגוע בהם באמצעות ירי. במעשיו המתוארים לעיל ניסה הנאשם, בצוותא חדא, לפגוע באדם בקליע, בסכין, או בנשק מסוכן או פוגעני אחר שלא כדין, נשא נשק בלא רשות על פי דין לנשיאתו, החזיק נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו, וגנב רכב.

האישום השני - במהלך גל הטרור האחרון, החל מספטמבר 2015 ועובר להגשת כתב האישום (להלן: "**התקופה הרלוונטית**"), נטל הנאשם חלק במספר הזדמנויות בעימותים אלימים כנגד כוחות הביטחון, כפי שיפורט להלן:

א. ביום 1.3.2016, בעקבות כניסתו של רכב צבאי בשוגג לתוך מחנה קלנדיה וניסיונות החילוץ של שני החיילים נוסעי הרכב עקב כך, התפתחו במקום עימותים אלימים מול כוחות הביטחון. הנאשם נטל חלק בעימותים ויידה ממרחק של כ-20 מטר אבנים לעבר כוחות הביטחון.

ב. בתאריך 13.4.2016, בשעות הלילה, במהלך הריסת ביתו של המחבל חסין אבו גוש במחנה קלנדיה על ידי כוחות הביטחון, הגיע הנאשם למקום ויידה שלושה בקבוקי תבערה ממרחק של כ-20 מטר לעבר הרכבים של כוחות הביטחון.

ג. בתאריך 1.7.2016, המועד בו חל "ליל אל-קדר", בסביבות השעה 22:00 או בסמוך לכך, התרחשה התפרעות אלימה כנגד כוחות הביטחון בשער שכם. הנאשם וחבריו, שזהותם אינה ידועה במדויק למאשימה, נטלו חלק בהתפרעות, והנאשם יידה לעבר כוחות הביטחון אבן ובקבוק מים.

במעשיו המתוארים לעיל הנאשם ייצר נשק; יידה אבן או חפץ אחר לעבר שוטר או לעבר כלי רכב משטרתי, במטרה להפריע לשוטר כשהוא ממלא את תפקידו כחוק או להכשילו בכך בשלוש הזדמנויות שונות, וניסה לשלח אש במזיד בדבר לא לו.

האישום השלישי - בחודש יוני 2016, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, שוחח הנאשם עם אדם בשם קדרי ושאל אותו אם יוכל להשיג עבורו רובה מסוג M16. לאחר שקדרי השיב בחיוב, ביקש הנאשם מאביו כי ייתן לו כסף לצורך רכישת הנשק, אולם אביו סירב. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, קיבל הנאשם מאביו אקדח 9 מ"מ ("אקדח

בלגיי" והחזיק אותו בביתו של בן דודו ג'ודה אבו עיישה (להלן: "ג'ודה") הנמצא בבית המשפחה בכפר עקב.

ביום 11.7.2016, יום סיום מבחני הבגרות של הנאשם, בסביבות השעה 10:30 או בסמוך לכך, לקח הנאשם את האקדח מביתו של ג'ודה וירה בכניסה לביתו שמונה כדורים באוויר.

לאחר מכן החביא את האקדח בביתו, ובערב השיב לג'ודה את האקדח.

במעשיו המתוארים לעיל החזיק הנאשם נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו, וירה מנשק חם באזור מגורים ללא הסבר סביר.

3. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש.

4. נגד צלאח חמד, שותפו של הנאשם לאישום הראשון, הוגש כתב אישום בבית משפט צבאי. טרם ניתן פסק דין בעניינו של צלאח.

תסקיר שירות המבחן:

5. שירות המבחן הגיש תסקיר לגבי הנאשם.

על פי האמור בתסקיר מיום 22.2.2017, הנאשם היה אז כבן 19 שנים, רווק, סיים 12 שנות לימוד והשלים תעודת בגרות. בגיל 18 השתלב בעבודה באטליז בבעלות המשפחה, ותכנן להתחיל לימודים לתואר ראשון במנהל עסקים באוניברסיטה בטורקיה. הרשעתו בתיק הנוכחי הינה הרשעתו הראשונה בפלילים.

בתסקיר התייחסות למשפחת המוצא של הנאשם.

אשר לעבירות - לגבי מרבית האישומים, הנאשם התקשה להודות בביצוע העבירות. הנאשם הודה בהחזקת נשק ובירי בשטח בנוי, לטענתו קנה את האקדח לצורך ירי באירועים משפחתיים, וירה מתוך כוונה לבטא את שמחתו על סיום הלימודים ובאופן שלא יפגע באחרים. הנאשם מסר בשירות המבחן, כי אינו מחזיק בעמדות שליליות נגד מדינת ישראל ונגד כוחות הביטחון, ושלל מעורבות נוספת בפעילות נגד כוחות הביטחון או קשרים חברתיים עם פעילי ארגוני טרור. כן מסר כי המעצר הנוכחי מהווה גורם מרתיע שימנע ממנו ביצוע עבירות נוספות בעתיד.

נוכח חומרת העבירות והקושי של הנאשם לקחת אחריות על ביצועו, המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית ומרתיעה,

אשר תמחיש לנאשם את חלקו בביצוע העבירות ואת הפגיעה בזולת.

6. בעקבות קבלת התסקיר, ובו עמדת הנאשם לפני שירות המבחן, הסביר סנגורו כי מדובר באי הבנה. כתב האישום המתוקן הוקרא לנאשם פעם נוספת, והנאשם שב והודה בעובדות כתב האישום המתוקן.

טיעוני הצדדים לעונש:

7. ב"כ המאשימה טענה כי מאחר שמדובר בשלושה אישומים, ובמעשים שבוצעו במועדים שונים כלפי נפגעים שונים, יש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אישום.

ביחס לאישום הראשון - לטענת ב"כ המאשימה, הערכים המוגנים שנפגעו הם ההגנה על קדושת החיים, על שלמות הגוף והנפש ועל הביטחון האישי של הפרט במדינה, בדגש על ההגנה על כוחות הביטחון אשר אמונים על אכיפת החוק ושמירה על הציבור. לגבי השימוש בנשק, ציינה כי העבירות נעשות לרוב על מנת לאפשר ביצוען של עבירות אחרות הכרוכות באלימות, וזמינותם של כלי נשק העוברים מיד ליד - אם לידיים עוינות ואם לידיים פליליות, תורמת להגדלתו של מעגל האלימות ולתוצאות הקשות הנובעות מכך. לדברי ב"כ המאשימה, בעבירות נשק קבע בית המשפט לא אחת, כי יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני נתונים אישיים של הנאשם.

לגבי נסיבות ביצוע העבירה, ציינה כי מדובר במעשה שבוצע לאחר תכנון מוקדם, תכנון מתמשך לאחר התחברות לאחר. מספר ימים לפני האירוע גנב הנאשם קטנוע, אשר שימש אותו לאחר מכן בביצוע הפיגוע לעבר החיילים. הנאשם שמע כי כוחות ביטחון מסתובבים באזור, ומיהר לקחת רובה M16 שהיה בביתו, כדי להסליק אותו. בהמשך אותו לילה הוא פגש בצלאח, שהחליט לבצע פיגוע נגד חיילי צה"ל, ולצורך כך היה זקוק לנשק. הנאשם שיתף פעולה עם צלאח, והשניים נסעו יחד לרמאללה וחזרו כעבור שעה עם הנשק. השניים תכננו לבצע פיגוע נגד חיילים, הם הבחינו בחיילים, אך מאחר שהיו במקום אנשים אחרים המוכרים להם, החליטו שלא לבצע את הפיגוע. בהמשך, לאחר כשלוש שעות של חיפוש, הגיעו הנאשם וצלאח, כשבידיהם הנשק, לאזור בו ראו חיילים. הנאשם וצלאח עצרו את האופנוע, הנאשם הוציא את הנשק מהאופנוע ומסר לצלאח, וצלאח ירה לעבר החיילים שמונה יריות ממרחק של 250 מטר, בכוונה לפגוע בהם. ב"כ המאשימה ציינה לחומרה את סוג הנשק, ואת העובדה שהנאשם פעל בצוותא יחד עם צלאח, מתוך אידיאולוגיה, ומטרה משותפת לפגוע בחיילים. כן התייחסה לפוטנציאל הנזק, ולכך שהאירוע יכול היה להסתיים בפיגוע קטלני. לדברי ב"כ המאשימה, לאורך כל מעשיו של הנאשם, היו לו מספר נקודות זמן, שבהן יכול היה להפסיק את המעשים, אך הוא לא עשה כן. המעשים מלמדים על תכנון מוקדם, על פני מספר שעות, הנאשם חבר לאחר, מעשיהם כללו נסיעה להביא

את הנשק, כשבכל אותו זמן, הייתה המטרה למצוא חיילים שניתן יהיה לפגוע בהם. לדבריה, הדבר מלמד על נחישות שהייתה לנאשם לאורך כל הדרך, ועל תעוזה רבה. מדובר במעשים שנעשו על רקע של גל של פיגועים, כאשר בבסיס המעשים שנאה ותו לא. לפיכך ביקשה לקבוע לאישום זה מתחם ענישה הולם, הנע בין שמונה לבין 12 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

ביחס לאישום השני - לטענת ב"כ המאשימה, הנאשם השתתף בשלושה אירועים שונים, חמורים כל אחד בפני עצמו. באירוע הראשון, בעקבות כניסתו בשוגג של רכב צבאי למחנה קלנדיה וניסיונות חילוץ של שני חיילים שהיו בתוך הרכב, התפתחו במקום עימותים אלימים מול כוחות הביטחון. הנאשם נטל חלק בעימותים ויידה אבנים לעבר כוחות הביטחון ממרחק קצר של 20 מטר. באירוע השני, במהלך הריסת ביתו של מחבל בקלנדיה, הגיע הנאשם למקום, ויידה שלושה בקבוקי תבערה, ממרחק של 20 מטר, לעבר הרכבים של כוחות הביטחון. לדברי ב"כ המאשימה, גם בעניין זה יש לציין את המרחק הקצר ממנו יידה הנאשם את בקבוקי התבערה ואת פוטנציאל הפגיעה העצום במעשיו של הנאשם. האירוע השלישי ארע בשער שכם, אזור רגיש בו מתקיימות התפרעויות באופן תדיר. הנאשם וחבריו היו בשער שכם, נטלו חלק בהתפרעות שהייתה שם, והנאשם יידה לעבר כוחות הביטחון אבן ובקבוק מים.

לדברי ב"כ המאשימה, באישום השני מדובר בשלושה אירועים שונים, שאירעו במהלך תקופה של ארבעה חודשים, תקופה שבמהלכה ביצע הנאשם את המיוחס לו בכתב האישום בכל האישומים.

ב"כ המאשימה טענה כי שימוש בבקבוק תבערה שקול לשימוש בנשק חם. לדבריה, בתי המשפט קבעו כי בעבירות אלה יש לנקוט בגישה עונשית מחמירה.

לפיכך ביקשה לקבוע כי מתחם הענישה ההולם לאישום השני נע בין ארבע לבין שבע שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

ביחס לאישום השלישי - לדברי ב"כ המאשימה, הנאשם ביקש מאדם מסוים להשיג לו רובה מסוג M16, אותו אדם השיב בחיוב, הנאשם פנה לאביו שייתן לו כסף לצורך רכישת הנשק, ואביו סירב. לאחר מכן קיבל הנאשם מאביו אקדח בלגי, אותו החזיק בבית של בן דודו. בהמשך, ביום סיום מבחני הבגרות של הנאשם, לקח הנאשם את האקדח וירה בכניסה לבית שמונה כדורים באוויר. לדברי ב"כ המאשימה, השימוש בנשק באישום זה, מקבל חומרה יתרה נוכח האישום הראשון, ובעצם השימוש האלים והקטלני שעושה הנאשם בנשק באישום הראשון.

לגבי הערך החברתי שנפגע ממעשיו של הנאשם באישום זה, התייחסה להגנה על שלום הציבור וביטחונו. לדבריה, בעניינו של הנאשם, הנשק אפשר לו לבצע עבירות חמורות, שיכלו להיות קטלניות. לפיכך ביקשה לקבוע כי מתחם

העונש ההולם לאישום זה נע בין 18 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

ב"כ המאשימה הדגישה כי בתי המשפט רואים חומרה רבה מעשים של קטינים, ואפילו של צעירים מאוד; וכי בענייננו, כשמדובר בנאשם בגיר, החומרה מקבלת עוצמה גבוהה.

ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - ציינה ב"כ המאשימה כי הנאשם הודה וחסך מבית המשפט זמן שיפוטי. יחד עם זאת, מול שירות המבחן, נטילת האחריות של הנאשם היא חלקית ומצומצמת. לדבריה, לנאשם אמנם אין עבר פלילי, אבל המשקל שיש לתת לעובדה זו הוא מועט, כי הנאשם הורשע במספר אירועים שונים שהתקיימו במועדים שונים ולא מדובר באירוע בודד.

כן התייחסה להמלצת שירות המבחן, לנקוט בענישה מוחשית ומרתיעה, שתמחיש לנאשם את חלקו בביצוע העבירות ואת הפגיעה בזולת. לדברי ב"כ המאשימה "חברה מתוקנת לא יכולה להוסיף ולהתגונן כל הזמן. היא לא יכולה להתיר לעצמה לתת לגיטימציה, על דרך של קבלת עונשים מתחשבים למחבלים, והמטרה היא להוקיע את המעשים שהם ביצעו". לדבריה, בשל ריבוי מעשים כפי שביצע הנאשם בימים אלה, על בית המשפט לומר דברו, ולהתייחס בחומרה לעבריינות אידאולוגית שמטרתה לקטול חיי אדם. בעניינו של הנאשם, יש לתת משקל משמעותי להרחקת הנאשם לצורך הגנה על הציבור מפניו, ולשיקולי ההרתעה.

כן ציינה ב"כ המאשימה, כי ישנה חשיבות בהטלת קנס, כעונש מרתיע נוסף.

לדבריה, מיקומו של הנאשם אינו בתחתית מתחמי הענישה.

לפיכך ביקשה להטיל על הנאשם עונש שלא יפחת מ-12 שנות מאסר, החל מיום מעצרו 10.7.2016, מאסר על תנאי מרתיע וקנס, ובנוסף פיצוי לבעל הקטנוע שנגנב באישום הראשון.

8. ב"כ הנאשם התייחס בטיעונו למעורבים אחרים בפרשה. לדבריו, בעניינו של השותף צלאח, הוגש כתב אישום בבית משפט צבאי, והאישום המשותף לנאשם בתיק זה נכלל בכתב אישום שבו 15 אישומים. לדבריו, הצדדים מנהלים בעניינו מו"מ להסדר טיעון.

לגבי האישום הראשון טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם לא תכנן לגנוב את הקטנוע, וכי מדובר בעבירת רכוש. לגבי הרובה שהחזיק הנאשם, טען כי הרובה לא היה של הנאשם, והוא התבקש על ידי אחר להסתירו בביתו. בהמשך, פגש הנאשם באקראי בצלאח. צלאח החליט לבצע ירי נגד חיילי צה"ל, פנה אל הנאשם וביקש ממנו את הרובה. לדברי ב"כ הנאשם, הנאשם עשה טעות פטאלית, כאשר הסכים לבקשת צלאח להביא את הנשק. השניים רכבו על הקטנוע כשהם "תרים

אחר כוח צה"ל". הנאשם אמנם שיתף פעולה עם צלחה, אך בפועל הוא לא זה שירה - צלחה ירד מהאופנוע, התרחק וירה לעבר החיילים כשמונה יריות. לדברי ב"כ הנאשם, הסיכוי לפגיעה בירי ממרחק 250 מטר קלוש, והדבר מעיד על כוונה מאוד מרושלת. לדבריו, הנאשם אינו מבצע עיקרי אלא דומה יותר למסייע. בנוסף טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם לא עשה את המעשה מתוך שנאה, כפי שעולה גם מחקירתו בשב"כ. גם לפני שירות המבחן אמר הנאשם כי אין לו דבר נגד יהודים וכי אינו מחזיק בעמדות שליליות נגד מדינת ישראל. לדבריו, מדובר ב"בחור צעיר מסתובב משועמם במחנה הפליטים ומתערה עם חברים לא טובים, יוצאים דברים לא טובים". מדובר במעשים שנעשו "על רקע רצונו להשתלבות חברתית" ולא על רקע לאומני, ולכך משמעות רבה. מדובר בבחור שסיים 12 שנות לימוד, תלמיד מצוין, עם שאיפות בחיים, שהתכוון לנסוע לטורקיה ללמוד מנהל עסקים. מדובר בצעיר ממשפחה נורמטיבית, שלא הסתבך קודם לכן עם המשטרה, ומצא עצמו בכתב אישום חמור, לאחר שנגרר, כתוצאה משעמום, למעשים קשים שלא בטובתו. ב"כ הנאשם התייחס לגילו הצעיר של הנאשם, וטען כי יש לדחות את בקשת המאשימה להטלת מאסר לתקופה ממושכת, ויש לתת עדיפות להליך השיקום של הנאשם. לדבריו, כבר כיום נושא הנאשם עונש קשה - הנאשם יושב בכלא עם מחבלים מרצחים, ומקומו אינו שם. הנאשם אינו מחבל ואינו שונא ישראל, הוא נער צעיר שעשה טעויות קשות, ויש לאפשר לו לחזור למשפחתו ולחיינו מהר ככל האפשר.

לגבי האישום השני טען ב"כ הנאשם, כי הגם שמדובר בעבירות קשות, יש להתייחס לדברים בפרופורציה. לדבריו, אין בכתב האישום תיאור של האבנים שהשליך הנאשם, וייתכן שמדובר ב"חצץ". היעדר התייחסות לגודל האבנים בכתב האישום, צריך לבוא לטובתו של הנאשם. לדבריו, העובדה שהנאשם זרק בקבוק מים לעבר חיילים, מעידה שלא היו לו כוונות פוגעניות. כן ציין כי כלי הרכב עליהם נזרקו האבנים לא היו רכבים נוסעים אלא עומדים.

ב"כ הנאשם ביקש לראות את התקופה בה נעברו העבירות "מקשה אחת של הלך נפש קשה, הלך נפש לא בריא, הלך נפש פלילי שהנאשם היה בו בגלל אותה חברה קשה וגם בגלל אותם אירועים שאירעו בתקופה הזאת". לטענתו, גם אם בית המשפט יקבע מתחמי ענישה נפרדים לאירועים השונים, העונש צריך להיות עונש כולל לכל העבירות.

לטענת ב"כ הנאשם, מתחמי הענישה שטוענת להם המאשימה מופרזים.

מתחם הענישה לגבי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, נע החל ממאסר בעבודות שירות או מאסר קצר, ועד מאסר למשך שנים ארוכות, כשמשך המאסר תלוי בנסיבות, בתוצאה ובנזק, שלדבריו לא היו במקרה זה. לדבריו, המתחם הראוי לגבי האישום הראשון, נע בין מספר חודשים לבין 13-14 חודשי מאסר בפועל.

המתחם המקובל לגבי זריקת אבנים ובקבוקי תבערה, שלא נזרקו על כלי רכב נוסעים, נע בין תשעה לבין 18 חודשי מאסר בפועל, וזה המתחם באישום השני.

לגבי האישום השלישי, העבירה של החזקת נשק, טען גם כן למתחם רחב. לדבריו, אדם שהחזיק אקדח בביתו וירה באוויר בנסיבות כאלה ואחרות, יכול לקבל מאסר בעבודות שירות ויכול לקבל מספר חודשי מאסר מצומצם.

לגבי קביעת העונש בתוך המתחם, הפנה ב"כ הנאשם לאמור בתסקיר שירות המבחן, לכך שההליכים המשפטיים מהווים גורם מרתיע ומשמעותי עבור הנאשם, וביקש למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחמי הענישה.

לדברי ב"כ הנאשם, העונש המתאים לאור גילו של הנאשם ובהתחשב באמור בתסקיר, הנו כשלוש שנות מאסר בפועל.

9. הנאשם ציין כי הוא רוצה לחזור לביתו ולהמשיך בלימודים. לדבריו, הוא אינו רוצה להישאר בכלא, הוא מצטער ומתחרט.

מתחם העונש ההולם:

10. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: "**קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו**" (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

11. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות בשלושה אישומים שונים. מדובר, אמנם, במעשים שבוצעו במהלך מספר חודשים, אולם כל אחד מהאישומים עומד בפני עצמו, כל אחד מתאר אירועים מסוג שונה, מעשים שנעשו עם אנשים אחרים, ולפיכך יש מקום לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחד מהאישומים.

12. בראש ובראשונה יש להתייחס לעונשים שקבע המחוקק לצד העבירות -

בענייננו מדובר בעבירות שהעונשים לצידן מתחילים ב- 20 שנות מאסר (חבלה בכוונה מחמירה); עובר ל- 15 שנות מאסר (ייצור נשק והצתה); 10 שנות מאסר (נשיאת נשק); שבע שנות מאסר (החזקת נשק וגניבת רכב) ועבירות קלות יותר.

13. לצד הענישה שקבע המחוקק, יש להתחשב כאמור במדיניות הענישה הנהוגה.

כל אחד מהצדדים הגיש אסופת פסקי דין. להלן חלק מפסקי הדין שהוגשו:

ת"פ 54132-06-15 מדינת ישראל נ' פלוני (23.3.2016) - הנאשם הורשע בחבלה בכוונה מחמירה, בהתפרעות ובשני ניסיונות לתקיפת שוטר, בגין יידוי אבנים על שוטרים בשתי הזדמנויות ביום האדמה, ויידוי בקבוק תבערה לעבר ג'יפ משטרה, ונדון למאסר בפועל למשך ארבע שנים ומאסר על תנאי; ת"פ 29269-09-15 מדינת ישראל נ' מחמוד מחמוד (14.7.2016) - הנאשם הורשע בחבלה בכוונה מחמירה, ניסיון תקיפת שוטר, נשיאת והובלת נשק, ייצור נשק והתפרעות, בגין עבירות רבות של יידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר שוטרים, ונגזר עליו מאסר למשך 45 חודשים ומאסר על תנאי. נקבע מתחם ענישה בין 12 לבין 30 חודשי מאסר ליידוי אבנים של בגיר לעבר אנשי משטרה. ערעורו של הנאשם נדחה (ע"פ 6861/16); ת"פ 34688-10-15 מדינת ישראל נ' אנס אבו סנינה ואח' (13.11.2016) - הנאשמים הורשעו בעבירות של ייצור נשק, נשיאת נשק, ניסיון הצתה, ניסיון תקיפת שוטר והתפרעות, ונגזרו עליהם עונשי מאסר בין חמש לבין שבע שנות מאסר. בית המשפט קבע מתחם ענישה של 15-30 חודשי מאסר לאירוע של יידוי אבנים, ולגבי יידוי בקבוק תבערה לעבר בתי יהודים נקבע מתחם בין שנתיים לבין ארבע שנות מאסר. ערעורם של שלושה נאשמים בגירים נדחה, וענשו של הנאשם הקטין הועמד על ארבע שנות מאסר חלף חמש שנים (ע"פ 9821/16 ואח'); ע"פ 4329/10 פלוני נ' מדינת ישראל (25.10.2010) - על הנאשם נגזרו 20 חודשי מאסר בעבירה של החזקת נשק ונשיאתו; ת"פ 13401-03-12 מדינת ישראל נ' מוסא ח'ורי (7.6.2012) - על הנאשם נגזרו 20 חודשי מאסר בגין החזקת נשק, נשיאת והובלת נשק, ויריות באזור מגורים; ת"פ 49079-07-16 מדינת ישראל נ' אבו חדיר (27.4.2017) - הנאשם הורשע בניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, ביידוי אבן לעבר כלי תחבורה, ניסיון הצתה, עבירות נשק וירי באזור מגורים. בגין יידוי אבנים ויידוי בקבוקי תבערה, נקבע מתחם עונש הולם בין 15 לבין 28 חודשי מאסר. בגין עבירות הנשק נקבע מתחם בין 12 לבין 20 חודשי מאסר. על הנאשם נגזר עונש מאסר בפועל למשך 34 חודשים; ע"פ 5300/16 מדינת ישראל נ' אסאלם נגאר (8.1.2017) - בגין עבירות הנוגעות ליידוי אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון, בחמש הזדמנויות שונות, נגזר על המשיב עונש מאסר למשך 30 חודשים. בית המשפט העליון העמיד את עונשו על 40 חודשי מאסר, וציין כי אינו ממצה את הדין עם המשיב; ת"פ 273-10-15 מדינת ישראל נ' וחד מורזיק (30.1.2017) - הנאשם הורשע ביציאה שלא כדין מישראל, ובשורה של עבירות הקשורות בהשתתפות בהתפרעויות ויידוי בקבוקי תבערה ואבנים לעבר כוחות הביטחון בשלוש הזדמנויות שונות, ונגזר עליו עונש מאסר כולל למשך 48 חודשים. בית המשפט העליון העמיד את עונשו על 43 חודשי מאסר (ע"פ 2390/17); ת"פ 19384-05-16 מדינת ישראל נ' חוסאם אשהב (20.7.2017) - הנאשם הורשע בנשיאת נשק, ניסיון לחבלה חמורה, רכישת נשק וסחר בנשק, ונגזרו עליו 46 חודשי מאסר בפועל;

14. לענין הערך החברתי שנפגע מהעבירה - הן בעבירות הקשורות בנשק והן בעבירות הקשורות ביידי אבנים ובקבוקי תבערה, מדובר בהגנה על גופו וחיו של אדם, בשמירה על ביטחון המדינה וביטחון הציבור, בשמירה על הסדר הציבורי ועל יכולתם של כוחות הביטחון לבצע תפקידם.

בתי המשפט התייחסו רבות לחומרה המיוחדת בעבירות בהן הורשע הנאשם.

לגבי עבירות הנשק קבע בית המשפט העליון, בע"פ 953/15 מדינת ישראל נ' פלוני (24.3.2015):

"על החומרה היתירה הגלומה בביצוע עבירות נשק, עמדה השופטת ע' ארבל, בע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.7.2013):

"להעברתם של כלי נשק מיד ליד באופן בלתי חוקי, ללא פיקוח או בקרה, עלולות להיות השלכות הרת אסון. פעילות עבריינית כזו יכולה להוליד תוצאות קשות ועל כן היא מהווה סיכון ממשי לשלומם של הציבור. לאור החומרה שבעצם החזקת הנשק, ונוכח היקפן המתרחב של עבירות הנשק וזמינותן, מסתמנת בפסיקה מגמה של החמרה בענישה בעבירות נשק שמטרתה מיגור התופעה, מגמה לה אני שותפה מלאה [...]

במקרה דנן אף מדובר בסוג נשק אשר יש בכוחו להביא להרג אדם, בין אם למטרות פליליות או למטרות לאומניות. נתון זה מלמד על פוטנציאל הנזק הטמון בעבירה".
ככלל, ובהתאם למגמה המסתמנת בפסיקתו של בית משפט זה, יש להשית עונשי מאסר ממושכים על נאשמים המורשעים בביצוע עבירות בנשק..."

וכן ראו ע"פ 1833/16 בקר מוגרבי נ' מדינת ישראל (2.8.2016):

"זה המקום להזכיר עוד את החומרה היתרה שמיוחסת בפסיקת בית משפט זה לאותם מקרים בהם מבוצעות עבירות אלימות על רקע אידיאולוגי-לאומני, אגב שימוש בנשק קר וחרם בנסיבות כגון אלה שהיו כאן. יפים, לענין זה, הדברים שנאמרו ב-ע"פ 1456/07 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.07.2007):

"על בית משפט של מדינה להרים קולו בגאון ולהשמיע דברו כלפי אלו הבאים עליה לכלותה וכלפי אלו הרוצים לפגוע בחיילים או באזרחים תמימים עובדי דרך כשלהט אידיאולוגי מקנן בלבם והרג או פגיעה מתוכננים הם מטרתם, ולהציב רף ענישה ברור שימש כגורם מרתיע, הן למערערים עצמם, הן לאלו החוככים בדעתם לנקוט באותה הדרך. בעניינים אלה יש להקפיד בקלה כבחמורה ולא

להקל ראש גם כאשר הפגיעה המתוכננת לא הושגה בדרך נס".

ולגבי ידיו אבני ובקבוקי תבערה, נקבע בע"פ 6816/16 פלוני ואח' נ' מדינת ישראל (15.2.2017):

"בית משפט זה נדרש לא אחת לחומרה הרבה הטמונה בביצוע עבירות על רקע לאומני בכלל, ובידיו בקבוקי תבערה בפרט. מעשים אלו שקולים לשימוש בנשק חם ומחייבים ענישה הולמת. זאת לצד מאפייניו הספציפיים של כל מקרה ומקרה והנסיבות האינדיבידואליות של כל נאשם ונאשם".

וכן ע"פ 262/06 מדינת ישראל נ' פרחאט (6.7.06):

"סוג עבירות זה, שעניינן בקבוקי תבערה, מחייב ענישה מחמירה. תוצאותיו של בקבוק תבערה, וכבר היו דברים מעולם, עלולות להיות קשות ביותר, וראוי איפוא כי ייצא הקול שהענישה בכגון דא לא תהא קלה. בטחון הציבור אינו יכול להיות הפקר ונתון לאימה...".

15. אשר לנסיבות הקשורות בעבירה -

באישום הראשון מדובר בנאשם שבתחילה גנב קטנוע, בעת ששהה בתל אביב ביחד עם חברו; הנאשם החביא רובה M16 בביתו במחנה פליטים קלנדיה, לבקשתו של אחר; כאשר שמע הנאשם כי כוחות הביטחון נמצאים במחנה, מיהר לביתו, לקח משם את הנשק, והעבירו לאיטליז משפחתי ברמאללה; בשובו למחנה קלנדיה, פגש שם הנאשם את צלאל, שביקש מהנאשם את הרובה לצורך ביצוע פיגוע ירי נגד חיילי צה"ל. הנאשם נעתר לבקשתו, והשניים נסעו על הקטנוע הגנוב לרמאללה וחזרו משם עם הנשק; השניים נסעו ברחבי המחנה, כשהם תרים, בין היתר, אחר חיילי צה"ל במטרה לירות לעברם; ובהמשך הגיעו השניים לאזור הררי, שם הבחינו בכח צה"ל העושה דרכו רגלי אל מחוץ לכפר, ואז מסר הנאשם את הנשק לצלאל, וצלאל ירה לעבר החיילים שמונה יריות בכוונה לפגוע בהם. מדובר בשורה של עבירות - החל בחבלה בכוונה מחמירה, שכאמור, העונש לצידה 20 שנות מאסר, בנשיאת נשק והחזקתו, כשלכך נלווית גם גניבת רכב.

יצוין כי אמנם מי שירה בסופו של דבר לעבר החיילים היה צלאל, אך חלקו של הנאשם משמעותי לא פחות - הנשק היה בידי הנאשם; הנאשם נסע עם צלאל לרמאללה להביא את הנשק מהמקום בו החביא אותו; הנאשם הוא שנתן את הנשק לצלאל כדי שירה בחיילים; השניים נסעו יחדיו לחפש חיילים כדי לירות בהם; ובסופו של דבר בוצעו יריות לעבר חיילים במטרה לפגוע בהם, כמתוכנן. מדובר במעשים שנעשו יחדיו, כאיש אחד, בפיגוע ירי שפוטנציאל הנזק שלו רב ביותר. למרבה המזל, לא נגרם נזק כתוצאה ממעשיהם של השניים - תחילה ההם לא ירו בחיילים, מאחר שהיו במקום

אנשים נוספים המוכרים להם; לאחר מכן צלאח ירה וניסה לפגוע בחיילים, אך לא הצליח; ובסופו של דבר, ולא בזכות הנאשם וצלאח, איש לא נפגע. יש לציין עוד כי לא מדובר באירוע רגעי, אלא במספר רב של פעולות שהביאו, בסופו של דבר, לירי לעבר חיילי צה"ל.

באישום השני, מדובר בנטילת חלק במספר הזדמנויות בעימותים אלימים כנגד כוחות הביטחון - במרץ 2016, כאשר רכב צבאי נכנס בשוגג לקלנדיה ונעשו ניסיונות לחלצו, השתתף הנאשם בעימותים אלימים מול כוחות הביטחון ויידה אבנים לעברם ממרחק 20 מ'; באפריל 2016, במהלך הריסת ביתו של מחבל בקלנדיה, יידה הנאשם שלושה בקבוקי תבערה ממרחק 20 מטר לעבר כלי רכב של כוחות הביטחון; וביוני 2016, השתתף הנאשם בהתפרעויות אלימות נגד כוחות הביטחון בשער שכם, ויידה אבן ובקבוק מים לעבר כוחות הביטחון.

מדובר בהשתתפות בסדרה של התפרעויות, בהפרש זמן זו מזו, כאשר הנאשם נוטל חלק ממשי באירועים, מיידה אבנים וזורק בקבוקי תבערה. בכל אחד מהאירועים יכול היה להיגרם נזק כבד כתוצאה ממעשיו של הנאשם והיו עלולים להיפגע אנשי כוחות הביטחון. למזלו של הנאשם ולמזלם של אנשי המשטרה, על פי כתב האישום לא מתוארת פגיעה של האבנים ובקבוקי התבערה שזרק הנאשם בכוחות הביטחון.

באישום השלישי החזיק הנאשם אקדח שקיבל מאביו, בביתו של בן דודו בכפר עקב, וביום סיום הבגרויות לקח את האקדח וירה שמונה כדורים באוויר.

הרקע למעשה קל מזה שבאישומים האחרים, מאחר שעל פי עובדות כתב האישום, ניתן לקבל את טענת ב"כ הנאשם כי מדובר בירי משמחה על סיום הלימודים. עם זאת, החזקת האקדח יוצרת סיכון גדול, הן מאחר שנשק עלול "להתגלגל" לידי מחבלים או עבריינים, והן מאחר שהנאשם עצמו כבר עשה שימוש בנשק שהיה בידיו, מספר ימים קודם לכן, כמפורט באישום הראשון, והדבר מלמד על פוטנציאל הנזק הגלום בהחזקת הנשק על ידי הנאשם.

16. בהתחשב במכלול השיקולים כמפורט לעיל, לאור מהות העבירות, חומרת העבירות ונסיבותיהן, והמסוכנות הגלומה בהן, ובהתחשב בפסיקה הנוהגת בעבירות דומות, אני קובעת כי מתחם הענישה באישום הראשון נע בין שבע לבין עשר שנות מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי; לאישום השני מאסר בפועל בין 36 לבין 60 חודשים ומאסר על תנאי; ולאישום השלישי מאסר בפועל בין 18 לבין 36 חודשים ומאסר על תנאי.

גזירת העונש המתאים:

17. לזכותו של הנאשם יש לזקוף את הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, הודאה שיש בה קבלת אחריות, אף כי לפני שירות המבחן לא קיבל הנאשם אחריות מלאה למעשיו. כן יש להתחשב בכך שאין לנאשם הרשעות קודמות, ובכך שעד להסתבכותו בעבירות מושא כתב האישום, ניהל הנאשם חיים נורמטיביים, סיים לימודיו בתיכון, עבד, והתכוון להמשיך ללימודים אקדמאים.

בנוסף יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, אך זאת באופן חלקי, הן מאחר שמדובר בנאשם בגיר, והן מאחר שמדובר בעבירות המבוצעות לעיתים קרובות על ידי צעירים ואף על ידי קטינים.

יחד עם זאת, אופי המעשים - החמור שבהם פיגוע ירי לעבר חיילים במטרה לפגוע בהם, יידוי אבנים, יידוי בקבוקי תבערה והשתתפות בסדרת התפרעויות, מלמדים על התנהגות טרוריסטית של ממש, על נאשם המנסה לפגוע בכוחות הביטחון במהלך תקופה, בכמה אמצעים ובמספר חזיתות. מאחר שמדובר בריבוי מעשים וריבוי אירועים, על פני מספר חודשים, לא ניתן להתייחס אל הנאשם כאל מי שעבר עבירה ראשונה ויחידה, ועונשו יעמוד בחלקם התחתון של מתחמי הענישה אך לא בתחתית, תוך חפיפה חלקית בין העונשים באישומים השונים.

18. נוכח האמור לעיל, אני דנה את הנאשם כמפורט להלן:

א. מאסר בפועל למשך תשע שנים החל מיום 10.7.2016.

ב. מאסר על תנאי של שמונה חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירה מסוג פשע.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"א שבט תשע"ח, 06 פברואר 2018, במעמד הנאשם, ב"כ הצדדים ומתורגמן לשפה הערבית.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**